

שיחת השבוע

חב"ד
כל הלב לכל אחד

יוצא לאור עלידי
צעירי אגודת חב"ד - המרכז
עורך: מנחם ברוד
יו"ר: הרב יוסף יצחק אהרונב

יש חדש

בתי הכנסת הפתוחים

לקראת יום הכיפורים צעירי חב"ד מרחיבים את מפעל 'בית הכנסת הפתוח'. בתי חב"ד ברחבי הארץ יפעילו שלוש-מאות שלושים ושבעה מנייני תפילה מיוחדים ליום הכיפורים, בעבור הציבור שאינו רגיל ללכת לבית הכנסת כל ימות השנה. התפילות נערכות במאהלים גדולים וממוזגים, באולמות ציבוריים ובבתי חב"ד, והבאים גם נהנים מהדרכה מסודרת במשך התפילה. באתר מיוחד (kipur.org) התפרסמה רשימת אתרי התפילה לפי הערים והיישובים.

המטיילים מתחברים

גם ברחבי העולם נערכים בתי חב"ד לקליטת רבבות מטיילים, שיבואו להתפלל ביום הכיפורים באתרי התפילה המיוחדים שהוקמו בעבורם. מבתי חב"ד המשרתים את המטיילים נמסר על השתתפות גדולה בתפילות ובסעודות של ראש השנה, ויש ציפייה להשתתפות גדולה עוד יותר ביום הקדוש. סידורי אבטחה מיוחדים מתקיימים בכל מקום עלפי ההנחיות.

שמחת הסוכות

צעירי חב"ד נערכים לקראת הפעילות הגדולה בחג הסוכות. עשרות סוכות ניידות יסובבו אי"ה בחוצות הערים והיישובים, ויזכו את המונייני בית ישראל במצוות החג. במרכזי הערים בתי חב"ד מציבים את 'סוכות האחוזה', שיאפשרו לציבור לקיים את מצוות הסוכות וארבעת המינים.

זמני השבוע

ירושלים תלאיב חיפה בארבע אילת ניוירוק

6:17	6:02	6:04	5:52	6:01	5:46
כניסת השבת					
7:13	6:57	7:00	6:58	6:59	6:57
צאת השבת					

319 בתי חב"ד מוקד חב"ד
לשירותכם *3770

כתובת המערכת: ת"ד 14 כפר חב"ד 6084000
טל' 072-2770100 • פקס 03-9606169
www.chabad.org.il • chabad@chabad.org.il
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות

נא לשמור על קדושת הגיליון

יום התחברות לאמת שבנו

ביום הכיפורים פורצת החוצה הקדושה שבתוכנו, ולכן היום הזה מאחד את כולנו. כי אחרי שכל המסכות נופלות, זה מה שהננו - יהודים

יום שבו אנחנו משילים מעלינו את כיסויי השקר (צילום: ישראל ברדוגו)

לידי ביטוי ממשי. אולם כשמגיע יום הכיפורים כל יהודי חש את היותו יהודי, והוא מרגיש צורך עמוק להתחבר ליהדותו ולאמת הפנימית שבו.

אותו יהודי, שבמשך כל השנה מסתפק בעצם עובדת היותו יהודי, מרגיש עכשיו דחף פנימי עמוק לבטא את יהדותו. לכן הוא צם ובא לבית הכנסת. בכך הוא כאילו מכריז ואומר: גם אני יהודי הנני!

השלת השקר

יהודי שעומד ביום הכיפורים ושופך את נפשו לפני בורא העולם חושף למעשה את האמת שבו. אם יש שקר והעמדת פנים, הם נמצאים בחיי השגרה של כל ימות השנה. שם אנחנו משקרים לעצמנו, מתכחשים לאמת הפנימית שבו, מתעלמים מהמאויים האמיתיים של נשמתנו. ביום הכיפורים אנחנו משילים מעלינו את כיסויי השקר ומתחברים למה שהננו באמת.

יום הכיפורים מגלה שבעצם אין יהודים 'חילונים'. כל יהודי קדוש הוא. אי אפשר לחלק את העם היהודי ליהודים של קודש וליהודים של חולין. הקדושה בלתי נפרדת ממהותו של כל יהודי. לא תמיד היא באה לידי גילוי, אבל תמיד היא קיימת במעמקי הנפש וממתינה להזדמנות לפרוץ ולהתגלות. ביום הכיפורים אנחנו מגלים את הקדושה שבתוכנו, ולכן היום הזה מאחד בדרך נפלאה כל כך את כל בני העם היהודי. כי אחרי שכל המסכות נופלות, זה מה שהננו - יהודים!

יום הכיפורים אנו תוהים מי אנחנו באמת. חברה שסועה ומפולגת של כל ימות השנה, או חברה ניוחה, אוהבת ומפוייטת של יום הכיפורים. פתאום מדינה שלמה עוצרת את מהלכה ושוקעת בהתבוננות אל תוכה פנימה. זו תופעה שאין לה אח ורע בעולם כולו.

ביום הכיפורים אנחנו מכים על החזה בתפילת 'על חטא', מפיסים איש את רעהו, מקבלים עלינו החלטות טובות. יהודים שכל ימות השנה לא ביקרו בבית

הכנסת באים להתפלל ולהזיל דמעה בתפילות 'כל נדרי' ו'נעילה'. האם הדמות שאנו לובשים ביום הכיפורים משקפת את מהותנו האמיתית?

נקודה אמיתית בנפש

יש מי שרואים בהתכנסות הפנימית ביום הכיפורים סוג של העמדת פנים. רבים מהצמים ביום הזה אינם חשים זיקה לתורה ולמצוותיה בשאר ימות השנה. הם אף מכנים עצמם 'חילונים', ביטוי לכך שחיייהם סובבים על ציר החולין ואין בעולמם עניינים של קודש.

ובכל זאת הם מרגישים צורך עמוק לצום ביום הכיפורים, לבוא לבית הכנסת להתפלל, להתחבר אל ההוויה היהודית עתיקת השנים. האם יש כאן צביעות? וכי הם מבקשים 'לשחד' את הקב"ה ביום אחד של צום ותפילה, ותמורת זה לקבל 'היתר' לנהוג כל השנה ככל העולה על רוחם? האם יום הכיפורים הוא יום שבו אנשים משקרים, חלילה, לעצמם ולאולוקיהם?

ברור שאין זה כך. לא צריך להיות בוחן כליות ולב כדי לדעת שאנשים צמים ביום הכיפורים והולכים לבית הכנסת לא מתוך צביעות ולא כמס שפתיים. דיי להביט בפניהם ולראות שהיום הזה מעיר נקודה אמיתית מאוד בנפשם. זו נקודת היהדות הקיימת בליבו של כל יהודי.

בימות השנה הרגילים יש המתעלמים מאותה נקודה יהודית שבתוך נפשם. חיי החולין סוחפים אותם, עד שהזהות היהודית אינה באה תמיד

הפטרת יונה ולקחיה

ליהודי לעבוד את הקב"ה בשנה החדשה, לאחר מחיקת העוונות ביום הכיפורים.

תשובה ברגע

"אין יכולין לברוח מאת פני הקב"ה" - שכן הקב"ה נוכח בכל הבריאה, גם במציאות הגשמית. העולם הזה אינו מנותק חלילה מן הקדושה. הקב"ה נמצא בכל מקום, גם אם המציאות הגשמית מסתירה את נוכחותו, כמו שנאמר "אם אסק שמים שם אתה, ואציעה שאול - הנך".

אך אדם עלול לחשוב שאינו ראוי לעבוד את ה', לאחר ששקע בענייני העולם הנחותים. מלמדת הפטרת יונה "שיש בו כוח התשובה". יהודי יכול לשוב בתשובה, שכן לכל יהודי יש נשמה קדושה, ואף שחטא נותרת הנשמה קשורה בקב"ה. כאשר תתעורר בתשובה, אפילו לרגע אחד - בכוחה של הנשמה לסחוף עמה את הגוף, ולעבוד את ה' מכאן ולהבא על-פי רצון הבורא.

(תפארת לוי יצחק עמ' קכ;
תורת מנחם כרך טו, עמ' 73)

אמרת השבוע

ניקיון בשמחה

פעם אחת נקלע הבעש"ט לעיר אחת ונאלץ לעשות בה את הימים הנוראים. אמרו לו שרב העיר נוהג לעבור לפני התיבה, ושהוא שר את כל ה'יודיו' בניגונים שמחים ועליזים.

כשפגש הבעש"ט את הרב, שאלו לפרש מנהגו זה. השיב הרב: "בחצר המלך יש עבד שתפקידו לנקות את החצר מכל הלכלוך והטינופת. עבד זה, אם הוא אוהב את המלך, שמח על הזכות שניתנה לו לנקות את חצרו, וכשהוא מגרף ומקרבץ את הלכלוך, הוא שר ומזמר מתוך שמחה וגיל".

אמר לו הבעש"ט: "אם זו כוונתך בתפילתך - יהי חלקי עמך".

פתגם חסידי

"בימים הנוראים אומרים 'לכובש כעסו בדין'. מי שמסוגל לכבוש את כעסו ולא לכעוס, יכול לעמוד בלי פחד בדין שמים" (ה'אמרי חיים' מוויז'ניץ)

שהייתה ליונה הנביא. הוא חשש שאם יחזיר בתשובה את אנשי נינווה, תתמקד מידת הדין בבני ישראל, והם עלולים להיפגע. לכן סיכן יונה הנביא את עצמו בהשתמטות ממילוי הציווי של הקב"ה, ובלבד שחש ושלום לא יהיה קטרוג על בני ישראל.

כוחו של יונה

אולם כאשר ביצע את השליחות אכן הצליח לערר את בני נינווה לתשובה: "וַיִּשְׁבוּ אִישׁ מִדְרָכּוֹ הָרָעָה, וּמִן הַחֶמְסִים אֲשֶׁר בְּכַפֵּיהֶם". הגמרא אומרת שהתשובה הייתה שלמה כל כך, עד שאפילו מי שגזל קורה מחברו וקבע אותה בבניין, קעקע את כל הבניין והחזיר את הקורה לבעליה.

אם יונה הצליח להשפיע כך על אנשי נינווה, כל-שכן שיהודים צריכים ויכולים לשוב בתשובה. לכן מפטירים ביום הכיפורים בסיפורו של יונה, כפי שנכתב בשולחן-ערוך הרב שקוראים את סיפור יונה מפני "שיש בו כוח התשובה, ושאיין יכולין לברוח מאת פני הקב"ה". שתי נקודות אלה נותנות כוח

בהפטרת תפילת מנחה של יום הכיפורים קוראים על הציווי שקיבל יונה הנביא: "קום לך אל נינווה, העיר הגדולה, וקרא עליה. כי עלתה רעתם לפני". יונה מנסה לחמוק מן השליחות: "ויקם יונה לברח תרשישה, מלפני ה'". יונה נענש, ולבסוף עושה את המוטל עליו ומעורר את אנשי נינווה לתשובה.

כיצד העז יונה הנביא להמרות את פי ה' ולסרב להתנבא? על כך נכתב בפרקי דרבי אליעזר: "דן דין יונה בינו לבין עצמו. אמר, אני יודע שזה הגוי קרובי תשובה הן. עכשיו עושים תשובה, והקב"ה שולח רוגזו על ישראל".

אהבה לישראל

יונה היה נביא בישראל, ובוודאי ידע את חומרת האיסור של נביא לכבוש את נבואתו. כמורכן היה יכול לשער שאם יעמוד בסירובו - יישלח אחר במקומו, שכן "הרבה שלוחים למקום". ובכל זאת השתמט מכך.

אלא שכאן מתגלית אהבת ישראל העצומה

מן המעיין

יום הכיפורים | מאת הרב אליעזר ברוד

תענית תשיעי ועשירי

"ועיניתם את נפשותיכם בתשעה לחודש בערב" (ויקרא כג, לב). וכי בתשעה מתענים, והלוא בעשרה מתענים? אלא לומר לך שכל האוכל ושותה בתשיעי מעלה עליו הכתוב כאילו מתענה תשיעי ועשירי.

(ברכות ח)

עינוי האכילה

מדוע אכילת ערב יום הכיפורים נקראת תענית? אלא שכאשר חושבים שהיום הקדוש והנורא ממשמש ובא, איך אפשר לאכול! אין לך עינוי גדול יותר מאכילה בשעה זו.

(רבי אלימלך מליז'נסק)

מעלת הגשמיות

מכאן ראינו שבגשמיות אפשר לפעול פי שניים מברוחניות. כי כל האוכל ושותה בתשיעי כאילו התענה שני ימים - תשיעי ועשירי, ואילו ברוחניות לא שמענו שאחת עולה לשניים.

(רבי אהרון מסדיגורה)

תשובה לעת זקנה

"אל תשליכנו לעת זקנה" (מן התפילה). אנו מתפללים שגם התשובה בדרגתה הנמוכה ביותר, התשובה שהאדם שב לעת זקנה, כאשר כבר אין

לו עוד כוח לחטוא, גם היא לא תהיה מושלכת אלא מקובלת.

(כתב סופר)

סליחה אין סופית

במידת בשר ודם אם יחטא איש לאיש ויבקש ממנו מחילה וימחל לו, ואחרי-כך חזר לסורו - קשה מאוד שימחול לו בשנית, ומכל שכן בשלישית וברביעית. אבל במידת הקב"ה אין הפרש בין פעם אחת לאלף פעמים, כי המחילה היא ממידת הרחמים, ומידותיו הקדושות אינן בבחינת גבול ותכלית, אלא בבחינת אין-סוף.

(תניא)

הושטת היד

"אתה נותן יד לפושעים" (מן התפילה). בורא העולם נותן לאדם בחירה ואפשרות לחטוא, אבל כאשר האדם רוצה לשוב מפשעו והדבר קשה עליו, מושיט לו הקב"ה את ידו לסייעו לשוב מחטאו.

(רבי לוי-יצחק שניאורסון)

כוח הגבול

כאשר הכוהן הגדול היה נכנס ביום הכיפורים לפני ולפנים, הרגיש את כוח הגבול שבאין-סוף. כך ידע את הזמן ולא האריך יתר על המידה.

(ספר השיחות תש"ב)

טלית ההצלה

בכל שנה, לקראת יום הכיפורים, בוחר גיל אופיר, תושב אבן-יהודה, בית כנסת אחר להתפלל בו. באחת ההפסקות בתפילה הוא מקבל את רשות הדיבור ועולה אל בימת בית הכנסת עטוף בטלית. כשהוא מסיים את סיפורו קשה למצוא עין יבשה בקהל. הכול מתבוננים בהתרגשות בטלית שעליו, טלית שבזכותה ניצלו חייו ושל עוד עשרים וחמישה מחבריו.

הכול התחיל ביום שישי, ערב יום הכיפורים תשל"ד, לפני ארבעים ואחת שנים. גיל, סמל-ראשון, ששימש מדריך קורס מפקדי טנקים בשבטה שבנגב, קיבל הודעה: עליך לטוס מיד לרפידים שבסיני. ההתרעות המודיעיניות צופות מתקפה צפויה מצד מצרים.

ברפידים קידמה את פניו המולה. בלילה, עם התקדש הצום, במקום להשתתף בתפילת 'כל נדרי', עסקו החיילים בהכנת הטנקים ובחמושים. המלאכה נמשכה גם למחרת. בשעה שתיים בצהריים נראו לפתע מטוסי מיג מצריים באוויר. המלחמה החלה.

אופיר וחבריו הסירו את רשתות ההסוואה, הגיעו את המשוריינים ויצאו לעבר תעלת סואץ, שם הותקפו המעוזים עלידי כוחות מצריים גדולים. השריונאים נלחמו בעוז, והשיבו מלחמה שערה בכל כוחם.

בשעות הערב חברו למעוז 'מילנו ב', ששכן בקרבת התעלה והותקף שוב ושוב. אופיר וחבריו לחמו בעקשנות וניסו להדוף את המצרים. הם פגעו ברבים מהם, אך במקומם באו עוד אלפים, מצויידים בטילים נגד טנקים. יתרונם המספרי פעל לטובתם, וטנקים החלו להיפגע, ובהם זה שעליו פיקד אופיר. אופיר חש שנפצע בכתפו. הוא הורה לחייליו לנטוש את הטנקים ולהיכנס אל המעוז המוגן יותר.

מצבם של אנשי המעוז היה בכי רע. ארבעה מהחיילים שאיישו אותו נהרגו. לוחמי השריון מיהרו לתפוס עמדות ולהשיב אש לעבר טורי החיילים המצרים שזרמו ללא הרף. אולם הם חשו שהטבעת סביבם מתהדקת והולכת.

ביום ראשון בערב הבינו החיילים כי אפסו הסיכויים למנוע את נפילת המעוז. בתום לחימה קשה החליטו

לסגת בחסות החשכה, ולחבור לכוח חילוץ שהתקרב לעברם.

החיילים יצאו מן המעוז והחלו את הדרך המסוכנת, בלב שדה קרב שורץ חיילים מצרים. הם פילסו את דרכם בזהירות, מתפללים בליבם שלא יזוהו בידי האויב.

לומדים גאולה

כיפורים בגאולה

על יום הכיפורים נאמר בתורה (ויקרא טז, לד) "חוקת עולם": "והייתה זאת לכם לחוקת עולם, לכפר על בני ישראל מכל חטאתם, אחת בשנה". חז"ל (ילקוט שמעוני משלי רמז תקמ"ד) למדו מהפסוק הזה שיום הכיפורים יישאר גם לעתיד לבוא: "כל המועדים עתידין ליבטל, וימי הפורים אינן בטלים לעולם. אמר רבי אלעזר: אף יום הכיפורים לא יבטל לעולם, שנאמר והייתה זאת לכם לחוקת עולם".

המפרשים דנים בפירוש הדברים, מה הכוונה ב'ביטול' המועדים לעתיד לבוא ומה המיוחד בפורים וביום הכיפורים שיישארו תמידיים. הרדב"ז (שו"ת הרדב"ז ח"ב סי' תתכ"א) מסביר: "אלו המדרשים וכיוצא בהם מדברים לימות המשיח, שתרבה הטובה והשמחה והמנוחה והתענוג, עד שיהיו כל הימים שווים אצל בני אדם כאילו נתבטלו המועדים, שאין הפרש בין חול למועד, ולא שתבטל המצווה חס ושלום". לדבריו, הטעם הזה יביא לידי אובדן השמחה היתרה של המועדים, אבל לא יבטל את יחודו של יום הכיפורים, "לפי שאין השמחה מבטלת עינוי. דאדרבה, כל מה שיהיה אדם בשמחה ותענוג, מרגיש בעינוי יותר".

שני השערים

המהר"ל מפרג מסביר בדרכו שלו (תפארת ישראל פרק נג) את המיוחד ביום הכיפורים, ואת הקשר לתקופת הגאולה: "כי עניין אלו המועדים הם כמו התחייה, שאחר שהגיעו למיתה יחזרו לחיים כבראשונה. וכן יום כיפורים שהאדם אשר הוא חוטא ונגזר עליו המיתה – יחזור לו החיים... (זה) אי אפשר רק עלידי עולם העליון".

עוד הוא מוסיף: "כי ביום הכיפורים מקריבים שני שעירים... היה נוטל הקב"ה עוונות ישראל ונותן אותם על עשיו, שנאמר: 'ונשא השעיר עליו את כל עוונותם', ואין שעיר אלא עשיו שנאמר 'הן עשיו אחי איש שעיר'. הרי מדרגת יום הכיפורים שהוא יתברך היה נותן עונש של יעקב על עשיו. וכן היא מדרגת פורים, מה שהיה רוצה המן, שהוא מזרע עשיו, לעשות למרדכי, שהוא מזרע יעקב, שהיה חפץ לאבדו – נטל הקב"ה ונתן על זרע עשיו הוא המן, ונאבד... ולפיכך אמרו כי פורים ויום הכיפורים לא יעברו ולא יהיו בטלים, כי אלו שניים הם ביטול כוח עשיו שבא לעולם, ומאחר כי מדרגתם מעולם העליון – אין ביטול להם אף לזמן התחייה".

תענית לעתיד

יום הכיפורים אכן יישאר לעתיד לבוא, אבל ייתכן שיצינו אותו בדרך של עונג דווקא. כך מבואר בתיקוני זוהר (תיקון כא ז,ב): "פורים אתקריאת על שם יום הכיפורים, דעתידין לאתענגא ביה ולשוני ליה מעינוי לעונג" [=פורים נקרא על שם יום הכיפורים, שעתידיים להתענג בו, ולשנות אותו מעינוי לעונג].

וכבר מצאנו פעם אחת שבה לא התענו ביום הכיפורים – בעת שמחת חנוכת בית ראשון (מועד קטן ט,א): "אותה שנה לא עשו ישראל את יום הכיפורים, והיו דואגים... יצתה בת קול ואמרה להם: כולכם מזומנין לחיי העולם הבא".

רבי צדוק מלובלין כותב (פרי צדיק חלק ה, מוצאי יום הכיפורים פרק ב) שאין הכוונה שלא יתענו, אלא שיתבטל רק העינוי של נעילת הסנדל: "באמת, למה אכלו ביום הכיפורים, וכי שכחו חס ושלום כל ישראל קדושת יום הכיפורים? אך באמת... נראה שלעתיד יבטל עינוי נעילת הסנדל. ואז יהיה רק מצוות עינוי התענית מאכילה ושתייה... ואז סברו שכבר הגיע זמן התיקון ויהיה שלמה משיח, ולכן סברו שאין צריך תענית, וסברו שאין עוד מקום לתענית יום הכיפורים. אך אחריכך הרגישו שעל כל פנים נצרך התענית, לכפר העבר".

מצרי. בתום קרב קשה התברר כי חמישה-עשר חיילים נהרגו או נפלו בשבי במהלך הנסיגה.

יתר החיילים מצאו מחסה על גבעה. אחרי יומיים בלי שינה, כאשר התחמושת והכוחות אזולים וסביבם מצויים חיילי קומנדו מצרים, קיוו הלוחמים לנס שיציל אותם.

ברגעים הקשים האלה התרחש לפתע מחזה שנראה כאילו נלקח מעולם אחר. עם הזריחה קמו שני חיילים שומרי מצוות והחלו להתפלל שחרית. ברשותו של האחד היו תפילין, ואצל השני טלית. השניים התעלמו מסערת הקרב ומהמצב שבו היו שרויים, ושפכו את ליבם לפני בורא העולם.

המראה הזה הפיח רוח של תקווה אצל הלוחמים המותשים. באותם רגעים חשו חיבור עז לשורשים ולערכים היהודיים, שבזכותם שרדו אבותיהם בכל הדורות.

בשעת ההמתנה והתפילה החלו להישמע קולות נפץ. החיילים גילו לחרדתם שבמהלך קרב בין טנקים ישראלים למצריים, זוהו בטעות בידי כוחות צה"ל כמצרים. גיל אופיר ידע שחייבים להבהיר מיד לטנקיסטים הישראלים כי הם אחיהם. עינוי נפלו על הטלית, ורעיון הבזיק במוחו. הוא פרש אותה והחל לנופף בה במרץ בעודו רץ לעבר הטנקים הישראליים. "זו התאבדות!", התרה בו מפקד המעוז, אך גיל לא נרתע. כעבור רגעים אחדים פסקה האש.

החיילים חברו לכוחות השריון. הניצולים טיפסו על טנק אחד וזה הוביל אותם לאחור, הרחק מהתופת. חייהם של כעשרים וחמישה חיילים ניצלו.

לאחר מכן שוחחו גיל וחבריו עם צוותי הטנקים, ושמעו את גרסתם לאירוע. בתחילה, כשהבחינו בטלית המתנופפת, סברו הטנקיסטים שזו הטעיה של כוח מצרי, והבד אינו אלא כאפייה. רק כאשר גיל התקרב יותר זיהו החיילים שזו טלית, ונצרו מיד את האש. גיל אופיר עצמו זכה בעיטור המופת על תעוזתו.

"ככל שחלפו השנים קיבלו המאורעות משמעות עמוקה יותר", אומר גיל אופיר. לפני עשר שנים קיבל את הטלית מידי בעליה, החייל שומר המצוות המתגורר בירושלים, והוא מתעטף בה בכל יום כיפורים והולך לבית כנסת אחר באבן-יהודה, ומספר את סיפורו.

(תודה לגיל אופיר)

תפילה ממעמקי הטנק

המון. הוא היה אדם אמיץ מאוד, ופעמים רבות הציל את חיינו מתוך מסירות נפש".

תפילה בלי מחיצות

תפילות ואמונה עזה - זה מה שנחלק אצל הרב סבתו מתקופת מלחמת יום הכיפורים. "יום אחד, כשהסורים ירו עלינו מכל הכיוונים, הסתתרנו במשך כמה שעות, התפללנו ואמרנו תהילים. השתדלנו לשמור על ביטחון בה' ולא לשקוע במחשבות שליליות. התפילות חיזקו אותנו מאוד. ברגעים האלה אתה עומד לפני בורא עולם, בלי שום מחיצות, ופשוט מתחנן על נפשך".

הרב סבתו, הידוע בספריו המצליחים (ספרו החמישי, 'בְּשִׁפְרֵי תְּחִינָן', יצא בעת האחרונה), משמש רב בישיבה הגדולה 'ברכת משה' במעלה אדומים, מבוקר ועד ערב הוא מלמד את תלמידיו. אין הוא נושא עמו טלפון נייד.

זה היה בעיצומה של מלחמת יום הכיפורים. בטנק שבמרכז רמת הגולן ישבו הרב חיים סבתו - אז חייל צעיר - שני חבריו בוגרי ישיבת 'יבנה' ומפקד הטנק. לפתע נשמע פיצוץ עז. פגז נחת סמוך לטנק, הפחד היה גדול. "סבתו, תתפלל! יורים עלינו", צעק המפקד. "תתפלל אתה", השיב הרב סבתו. "אני לא יודע איך מתפללים", הגיב המפקד במבוכה. חיוך עלה על שפתיו של הרב סבתו. "אז בוא נתפלל יחד".

וכך, בעוד הפיצוצים רועמים מסביב, קראו השניים יחד, מעומק הלב, את פרק התהילים 'שיר המעלות ממעמקים קראתיך ה'". אלה היו רגעים מרוממים שהרב סבתו לא ישכח לעולם. מדי שנה ביום הכיפורים צפים ועולים בו הזיכרונות מהמלחמה ובמרכזם התפילה הבלתי-נשכחת.

אתאיסט מאמין

מדוע חיך הרב סבתו כשהמפקד ביקש להתפלל? "מדובר במפקד שהגדיר את עצמו 'אתאיסט' בכל פעם שעניין האמונה עלה לדיון", מספר הרב סבתו (62). "הוא נהג תמיד לעקוץ את החברים הדתיים שבטנק, כשראה אותנו מתפללים.

"כשהוא קרא איתי את פרק התהילים, אמרתי בליבי: מי שמגדירים את עצמם 'אתאיסטים' פשוט אינם יודעים איך לקיים מצוות. צריך לעזור להם. הם יכולים להיות מלאי מצוות כרימון. המפקד שלנו היה יהודי מיוחד. אני וחבריי חייבים לו

פרוייקט הרמב"ם

בימים האלה הוא מסיים פרוייקט גדול: הקלטת סדרת 'משנה תורה' של הרמב"ם בעבור לומדי השיעור היומי שתיקן הרבי מליובאוויטש. "זה דבר נפלא", אומר הרב, "מדובר בתגר גדול - אבל ברוך השם הצלחנו להקיף את כל הרמב"ם. אני שמח שהייתה לי הזכות להיות שותף בפרוייקט גדול זה. התגובות רבות מאוד, והן

מאת הרב יוסף גינזבורג, רב אזורי עומר

פינת ההלכה

הבדלה במוצאי הצום

שאלה: האם יש הבדלים בין ההבדלה במוצאי יום הכיפורים שחל בשבת להבדלה רגילה של מוצאי שבת?

תשובה: מכיוון שזו הבדלה בצאת יום הכיפורים, נוסף על השבת, יש דברים השנויים במחלוקת.

ברכת הבשמים: בשבת רגילה מברכים על הבשמים בתוך ההבדלה, כדי להשיב את 'הנשמה היתרה' של השבת שהלכה לה. ביום כיפורים גליל לא תיקנו ברכה זאת (ולכן אם תיאמר הברכה - יהיה בכך הפסק בין ברכת היין לשתיתו). לפי הרמב"ם, הטור והשולחן-ערוך, אין מברכים גם הפעם על הבשמים, לפי שאין ביום זה נשמה יתרה מפני התענית, וכן נהגו הספרדים. אבל רבים מהראשונים והאחרונים חלקו על זה, ומהם שכתבו שאדרבה, בוודאי הייתה ביום זה נשמה יתרה, והאשכנזים וחב"ד נהגו כמותם. ספרדי שרצונו להחמיר ולברך על הבשמים,

יעשה זאת אחרי ברכת 'על הגפן' שלאחר שתיית יין ההבדלה.

ברכת הנר: במוצאי שבת רגילה מברכים על האש, אך במוצאי יום הכיפורים יש לחזר אחרי נר דולק, כדי להדגיש שהיום נאסר להדליק אור. יש לברך ברכת 'בורא מאורי האש' על נר ששבת, היינו נר שדלק מערב יום הכיפורים, או לפחות על נר שהודלק ממנו.

אם אין נר כזה - במוצאי יום כיפורים רגיל אין מברכים על מאורי האש, אבל כשיום הכיפורים חל בשבת, לדעת המשנה ברורה, כף החיים וילקוט יוסף, באי-ברירה מברכים על נר שהודלק מגפרורים, כרגיל. אך לפי אדמו"ר הזקן אין לברך עליו.

מקורות: רמב"ם הל' שבת פכ"ט הכ"ח. תוש"ע סי' רחצ ס"א וסי' תרכ"ד ס"ג, ונו"כ. שו"ע אדמו"ר הזקן, משנ"ב ושה"צ וכף החיים שם. ש"ש כהלכתה (ח"ב) פ"ט ס"כ"ג, נטעי גבריאל הל' יו"כ פרק סז, ילקוט יוסף ח"ה (מועדים) עמ' 115, קיצור שו"ע עם הגהות 'דרכי הלכה', סי' קלג אות לו, ושי"ן.

הרב סבתו (צילום: אריאל הורוביץ, ארכיון צה"ל)

מגיעות מרחבי העולם. רבבות יהודים מאזינים להקלטות האלה. כשאני מקבל את התגובות, אני תמיד שואל את עצמי: וכי יש אושר גדול יותר?".

בסיום השיחה קורא הרב סבתו להסרת המחיצות שנוצרו בשנה האחרונה בין המגזר החרדי והדתי: "דבר אחד אני יכול לאחל: שכולנו נסתכל איש ברעהו בעין טובה. הלא בסופו של דבר כולנו עובדי ה'. בדור הקודם לא שמענו על פירוד שזכה. הגיע הזמן להפסיק לבקר את הזולת אלא לראות בזולת את כל המעלות. יהי רצון שזוכה לקדש שם שמים, להאיר את העולם וללכת בדרכי השם. בזה כולנו נבחנו. ושזוכה לגאולה".

הסרת משקפיים עושים בבית חולים

חי שמה

מחיר קבוצתי!

לביקת התאמה ללא תשלום: *8464

www.assuta-optic.co.il

אסותא אופטיק

רואים שזה בטוח!

מעוביין לקנות ספרי תורה פסולים

(גם מיועדים לגבייה) וכן כלי כסף, רימונים לס"ת, כתרים, אצבעות, מגילות אסתר פסולות ועוד...

052-9772525

גפן בס"ד

החברה החרדית לביטוח ופיננסים

ביטוח משכנתא בתנאים מיוחדים

כולל ביטוח צד ג' + צנרת + ביטוח לרעידות אדמה

077-444-7777(1)

רוצים לדעת מה יהיה?

הספר שמסביר בלשון בהירה את חשיבות האמונה בביאת המשיח, מהי הגאולה, מה יעשה המשיח, כיצד יתגלה, ומה יקרה באחרית הימים

368 עמודים | כריכה קשה

להזמנות: טל' 1718-6041020

"אבא, אמא, ספרו לי סיפור"

כך ראשון בסדרה המכנסת את הסיפורים האהובים שפורסמו ב'שיחת השבוע'

63 סיפורים מופלאים על צדיקי ישראל מכל החוגים

עריכה חדשה | עיצוב מרהיב | 320 עמודים | כריכה קשה

להזמנות: טל' 1718-6041020